

Bollebygds kommun
teknikochservicenamnden@bollebygd.se

Elektronisk delgivning

Föreläggande om försiktighetsmått efter anmälan om byte av utrustning för avvattning av slam, Bollebygds avloppsreningsverk i Bollebygds kommun

Beslut

Länsstyrelsen förelägger Bollebygds kommun, organisationsnummer, 212000-2973 med anledning av anmäld byte av utrustning för avvattning av slam, Bollebygd avloppsreningsverk, daterad 10 september 2024, utföra nedanstående försiktighetsmått:

1. Byte av utrustning för avvattning av slam ska ske enligt redovisad anmälan och tidplan och vara intrimmat och klart 1 januari 2026.
2. Transport av slam från reningsverket till slutbehandling ska vara täckt för att förhindra lukt och smittspridning till omgivningen.
3. Redovisning av hur arbetet har gått ska redovisas i den årliga miljörapporten. Driftstörningar ska rapporteras omedelbart.

Detta beslut börjar gälla så snart den aktuella ändringen påbörjas.

Beskrivning av ärendet

Anmälan om ändring av verksamheten inkom till Länsstyrelsen den 10 september 2024. Ändringen innebär byte av utrustning för avvattning av slam.

Bakgrunden till anmälan om ändringen är att slamhanteringen i Bollebygd behöver förbättras dels eftersom dagens slamhantering ger ett slam med låg torrhalt vilket ger ett svårhanterat slam med många transporter. Dessutom kräver dagens slamhantering att vassbäddarna används under långhelger. Vassbäddarna ger kväverikt rejektvatten som belastar reningsverket och är kostsamma och svåra att tömma. Bollebygds kommun önskar minska behovet av vassbäddarna.

Byte av metod för slambehandling ryms inom gällande tillstånd för avloppsreningsverket.

I dag lagras slam från mellan- och slutsedimentering i två bassänger med en total volym på ca 150 m³. För slambehandling används en bandförtjockare, varefter det förtjockade slammet förvaras i en container och transporteras sedan till Sobacken avloppsreningsverk i Borås för rötning och förädling. Verket har också sex vassbäddar som kan utnyttjas under sommarmånaderna (växtsäsongen) då slam pumpas ut på bäddarna. Vassbäddarna nyttjas enbart över långhelger när slamlagren/containern inte räcker till.

Dagens teknik för avvattning av slammet på reningsverket (bandförtjockare) ersätts med annan teknik, slamskruvpress. Båda är vanliga tekniker som används för slambehandling på avloppsreningsverk. Bandförtjockare ändvänds främst till förtjockning av slam medan skruvpress vanligtvis används för slamavvattning.

Slamskruvpressen är en teknik som använder en roterande skruv för att komprimera och avvattna slam. Slammet matas in i pressen, och när skruven roterar trycker den slammet mot en sil eller ett filter, vilket separerar vattnet från slammet. Det komprimerade slammet släpps sedan ut, och vattnet samlas upp och avlägsnas. En särskild fördel i Bollebygd är att slamskruvpressen går att ha i bassänghallen utan att försämra arbetsmiljön och kan avvattna ett relativt tunt råslam.

Genom att förändra slamhanteringen blir det avvattnade slammet lättare att hantera. Eftersom torrhalten höjs i slammet minskar volymen på slammet (till ungefär 1/3 - 1/4) vilket gör det lättare att både lagra och transportera. Slam med 6 % TS har en vattning konsistens (ungefär som välling) medan slam på ca 20 % TS har konsistens som jord vilket gör att slammet kan transporteras på lastbil med flak. Dessutom är Bollebygds kommun i nuläget beroende av att Sobackens ARV i Borås kan ta emot det förtjockade slammet (vilket de har gjort sedan 2019 utan avbrott). På Sobacken

ARV rötas slammet och bidrar på så sätt till Sobacken ARV:s biogasproduktion. Skulle Sobacken ARV av någon anledning inte kunna ta emot slammet är det mycket svårt att hitta en annan anläggning som kan ta emot det. Ett avvattnat slam går att transportera längre sträckor och det finns även andra aktörer som tar emot ostabiliserat slam. Med ett avvattnat slam ges en större flexibilitet att hantera en, möjligtvis osannolik, händelse att Sobacken ARV inte kan ta emot slammet.

En annan mycket stor fördel är att vassbäddarna inte behöver användas och därmed kan tömmas. Vassbäddarna ger i dag upphov till rejektvatten som är kväve- och fosforrikt, dessutom nyttiggörs inte slammet till biogasproduktion vilket är önskvärt ur klimatsynpunkt.

Genomförandeplan

Ett befintligt slamlager har en volym av 100 m³ behålls och har samma funktion som idag. Slamlagret förses med en TS-haltmätare för styrning av den nya slamskruvpressen.

Befintlig bandförtjockare och tillhörande kringutrustning (ledning, slampumpar, mm) kommer plockas bort efter att slamskruvpressen och tillhörande utrustning har installerats och tagits i drift. På så vis kan avbrott i drift av slamhanteringen undvikas. Dessutom finns möjligheten kvar att pumpa slammet till vassbäddarna i fall att behovet skulle uppstå under en kort tid vid idrifttagning.

En ny slamskruvpress installeras på bjälklaget ovanpå slamlagret. Reservslamlagret som har en volym på ca 80 m³ kommer tas ur drift.

Tidplan

Planen för genomförande av ändringen kommer vara klar inom existerande tillstånd enligt nedan:

1. Genomförande och driftsättning/intrimning av ändringen kommer ske under 2025.
2. Driftsättning med början av 2026.

Beskrivning och bedömning av miljö- och hälsokonsekvenser som uppkommer i och med den anmälda förändringen.

Recipienten Nolån passerar norr och väster om reningsverket och rinner söderut. Direkt öster om verksamheten finns jordbruksmark. De närmaste bostäderna finns söder om järnvägen, på mellan 90 och 110 meters avstånd från reningsverket. Det finns även bostäder väst/nordväst om Nolån, de närmaste på 180 till 240 meter från reningsverket.

Den ändrade verksamheten medför eventuellt byggbuller under några korta perioder under installationen. I driftskedet förväntas ingen förändrad bullersituation jämfört med dagens situation och gällande villkor förväntas kunna innehållas.

Bytet av metod antas inte påverka avloppsvattenreningen. Bandförtjockaren kommer att fortsätta i drift även under tiden då slamskruvpressen installeras. Rejektvattnet från slamskruvpressen kan bli marginellt högre än från bandförtjockaren. Å andra sidan kommer rejektvattnet från vassbäddarna att minska. Rejektvattnet från vassbäddarna bidrar med belastning av framförallt kväve och fosfor. Eftersom kväve inte renas i Bollebygds ARV släpps det ut i recipienten.

Totalt sätt är förändringen mot dagens situation ganska liten. Näringsinnehållet i rejektet från vassbäddarna kommer minska ganska långsamt från det att tillförseln av nytt slam upphör. Det är först efter flera år eller efter att det att vassbäddarna töms som det blir en större minskning av näringsämnen till reningsverket.

Luktsituationen påverkas främst av inkommande reningssteg och slamhanteringen. Bedömningen är att luktsituationen inte förändras på grund av byte av slamhantering från bandförtjockare till slamskruvpress.

Den 19 september 2024 skickade Länsstyrelsen över handlingarna till bygg och miljöförnämnden i Bollebygds kommun för kännedom och eventuellt yttrande. Något yttrande har inte inkommit till Länsstyrelsen i ärendet.

Motivering till beslutet

Enligt 1 kap 4 § 1. miljöprövningsförordningen är en ändring tillståndspliktig om ändringen utgör en sådan verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt 2–32 kap miljöprövningsförordningen. De planerade ändringarna omfattas inte av sådan tillståndsplikt.

Enligt 1 kap 4 § 2. miljöprövningsförordningen är en ändring tillståndspliktig om den i sig eller tillsammans med tidigare ändringar innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

Länsstyrelsen bedömer att den anmälda ändringen förbättrar slamhanteringen och ökar TS-halten i slammet. Det leder i sin tur till minskade antalet transporter samt minskar belastningen på vassbäddarna. Då slammet är orötat är det viktigt att slammet transporteras i slutet system för att undvika lukt och smittspridning till omgivningen.

Gällande beslut och villkor

Miljöprövningsdelegationen i Västra Götalands län lämnade den 30 januari 2019 Bollebygds kommun tillstånd enligt miljöbalken till Bollebygds avloppsreningsverk avseende en maximal belastning om 420 kg BOD₇ per dygn motsvarande högst 6 000 personequivallenter (pe), beräknade på 70 g BOD₇ per person och dygn. För att tillståndet ska vara uppfyllt ska 10 av 12 mätningar per kalenderår understiga ovan angiven belastning med avseende på BOD₇.

Gällande villkor av särskilt intresse för detta ärende:

Villkor 1: Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Den anmälda ändringen innebär inte att omfattningen av den tillståndsgivna verksamheten kommer att utökas och inte heller att gällande villkor för verksamheten behöver ändras.

Länsstyrelsen anser att den anmälda ändringen inte utgör ändring som kräver tillstånd. Under förutsättning att beslutade försiktighetsmått vidtas samt att ett nytt tillstånd enligt miljöbalken beviljas från Miljöprövningsdelegationen (MPD) anser Länsstyrelsen inte att ändringen i sig innebär olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Detta beslut har fattats med stöd av 26 kap. 9 och 2 kap. 3 § Miljöbalken (1998:808), 27 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Miljöbalken

26 kap. 9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt

föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Ett tillståndsbeslut eller en tillståndsdom hindrar dock inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana förelägganden eller förbud som

1. är brådskande och nödvändiga för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer, eller
2. gäller säkerhetshöjande åtgärder vid en damm som klassificerats enligt 11 kap. 24 och 25 §§.

2 kap. 3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

27 § När ett anmälningsärende är tillräckligt utrett och om det behövs, ska den myndighet som handlägger ärendet i ett föreläggande till verksamhetsutövaren besluta om försiktighetsmått eller förbud enligt miljöbalken eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 a § miljöbalken.

Om myndigheten inte förelägger om försiktighetsmått eller förbud enligt första stycket, ska myndigheten underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte kommer att leda till någon åtgärd från myndighetens sida.

Ni kan överklaga beslutet.

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av handläggare Kirsti Lindemark Jansson och Cecilia Niklasson har medverkat i beslutet för enheten industri-, avlopp och infrastruktur.

Kopia

My Nilsson; my.nilsson@bollebygd.se

Bygg- och miljönämnden, Bollebygds kommun,
byggochmiljo@bollebygd.se

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande ni bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 3483-2024.